

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: http://www.drs.gov.ua, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

Рішення № 68 від "08" лютого 2019 р.

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Вимог до фруктових соків та деяких подібних продуктів» (далі – проект наказу), а також документи, що надані до нього листом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 08.01.2019 № 37-13-7/207.

За результатами розгляду проекту наказу та відповідного аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

встановила:

проектом наказу передбачається затвердити вимоги, які поширюються на маркування фруктових соків та деяких подібних фруктів для забезпечення належної поінформованості споживачів (користувачів) та запобігання підприємницькій практиці, що вводить споживача в оману.

Однак, проект наказу не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на таке.

Згідно з вимогами статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики – є Аналіз регуляторного впливу (далі - АРВ).

У цьому випадку, наданий розробником АРВ до проекту наказу *містить формальний опис запропонованого ним регулювання, не є інформативним, та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).*

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення аналізу впливу регуляторного акта, викладаються письмово згідно з додатком 1 до цієї Методики.

1. Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, *оцінити важливість зазначеної проблеми*, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте, при визначенні проблеми, розробник обмежився лише її текстовим описом, посилаючись на нормативно-правові акти щодо яких було розроблено цей проект наказу та зазначив, що проектом наказу передбачається перехідний період, який дозволить вітчизняним виробникам зменшити фінансові навантаження, що пов'язані з європейськими до виробництва та маркування сокової продукції.

Поряд з тим, розробником у цьому пункті АРВ зазначається, що наразі в Україні виробництво сокової продукції регламентується положенням національних стандартів, вимоги яких мають низку неузгодженостей з положенням Директиви № 2001/112/ЄС, що створює значні перешкоди для успішного експорту вітчизняного продукції.

Однак, розробником не уточнено, які саме неузгодженості та значні перешкоди для успішного сокової продукції існують на сьогодні та не обґрунтовано, як саме прийняття запропонованого механізму вирішить питання, задекларовані в АРВ.

Загалом, в АРВ до проекту наказу розробником не зазначено на вирішення яких проблем, розроблено цей проект регуляторного акта, не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, не встановлено її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на які проблема має найбільший негативний вплив.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

2. У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми.

Натомість, в цьому розділі розробником зазначено, що ціллю прийняття проекту наказу є удосконалення нормативно-правового регулювання питань, пов'язаних із виробництвом та розміщенням на ринку сокової продукції шляхом імплементації в національне законодавство Директиви № 2001/112/ЄС.

Задекларовані розробником цілі державного регулювання є абстрактними та не вимірюваними, зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання.

Таким чином, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

3. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей обмежився лише текстовим описом вигод і витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

В АРВ розробником не наведено жодних *розрахунків* витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту наказу, так і внаслідок застосування альтернативного способу досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

За даними розробника у сфері дії проекту наказу господарську діяльність здійснює 400 суб'єктів великого та середнього підприємництва.

Враховуючи зазначене, необхідно здійснити розрахунки на основі додатка 2 до Методики для оцінення витрат, які понесуть великі та середні суб'єкти господарювання.

4. У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання, який потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту наказу та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробнику необхідно оцінити, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта після набрання чинності, що мають бути пов'язані безпосередньо із предметом регулювання зазначеного проекту наказу.

5. При заповненні розділу VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником *не визначені суми* витрат органів виконавчої влади та суб'єктів господарювання на виконання вимог цього проекту регуляторного акта, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів усіх зацікавлених сторін.

Зокрема, не зазначені витрати коштів та часу для суб'єктів підприємництва на ознайомлення та виконання положень, передбачених проектом наказу, не

дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання.

6. Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведено один із обов'язкових показників результативності регуляторного акту: розмір коштів і час, що витратяться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта та додаткові показники, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акта, та наведено їх прогнозне значення.

Зазначене є порушенням вимог Методики, яка передбачає, що слід визначити не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю (відстеження результативності).

Порушення розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики таких як: *доцільності*, тобто обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми; *адекватності*, тобто, відповідність форм та рівня державного регулювання господарським відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятих альтернатив; *ефективності*, тобто забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави; *збалансованості*, тобто забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 цього Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами).

Ураховуючи вищенаведене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Вимог до фруктових соків та деяких подібних продуктів».

Голова Державної регуляторної служби України

Ксенія ЛЯПІНА